

W naszej placówce realizowana jest
innowacja logopedyczna:

LOGOPRYMKI
W ŚWIECIE mowy -
rozwijanie czynności
prymarnych.



LOGOPRYMKI

W świecie mowy -
rozwijanie funkcji
prymarnych.

PROGRAM INNOWACJI LOGOPEDYCZNEJ DLA GRUP
PRZEDSZKOLNYCH w ramach profilaktyki logopedycznej



WSZYSTKIE PRAWA ZASTRZEŻONE! MATERIAŁ PO ZAKUPIE MOŻE BYĆ PRZEDSTAWIANY
DYREKTOROWI, RADZIE PEDAGOGICZNEJ, ALE NIE MOŻE BYĆ UDOSTĘPNIANY W ŻADNEJ FORMIE
BEZ PODANIA AUTORA.

Wstęp

Mowa, czyli porozumiewanie się językowe odgrywa istotną rolę w rozwoju i życiu człowieka jako jednostki społecznej. Przede wszystkim mowa jako umiejętność właściwa tylko człowiekowi, daje możliwość precyzyjnej komunikacji, pozwala na wyrażanie swoich myśli, opinii, przeżyć, potrzeb, czy uczuć. Stanowi niezbędne narzędzie do zdobywania informacji o otaczającym świecie, jest istotnym czynnikiem w regulacji stosunków człowieka z otoczeniem. W związku z powyższym wszelkie występujące już we wczesnym okresie trudności artykulacyjne, mogą w istotny sposób wpływać na dalsze losy człowieka, a prawidłowe posługiwanie się językiem i korzystanie z niego stanowi warunek pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Przedszkole jako placówka opiekuńczo-edukacyjno-wychowawcza jest doskonałym środowiskiem do wzbogacania i stymulowania rozwoju mowy dziecka. Przedszkole wykorzystuje naturalne sytuacje społeczne dla kształtowania kompetencji komunikacyjnych, tak niezbędnych w życiu dziecka. Dbanie o prawidłowy rozwój mowy już od najwcześniejszych lat jest ważnym zadaniem nie tylko rodziny, ale także przedszkola. W związku z tym placówki podejmują różnorodne działania mające na celu zmniejszenie lub zniwelowanie trudności komunikacyjnych w grupach dzieci przedszkolnych.

Istotnym punktem pracy logopedy w placówce jest szeroko pojęta profilaktyka, czyli podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej. Profilaktyka w przedszkolu może przyjmować różne formy:

- Prowadzenie konsultacji, pogadanek, prelekcji, warsztatów uświadamiających dla rodziców,
- Indywidualne rozmowy z rodzicami, opiekunami oraz wychowawcami,
- Obserwacja dzieci w czasie dnia w przedszkolu i ewentualna dodatkowa konsultacja,
- Prowadzenie zajęć dla całych grup przedszkolnych.

Profilaktyka obejmuje także uświadamianie rodziców jak ważne dla prawidłowego rozwoju mowy są funkcje prymarne, czyli oddychanie, połykanie, gryzienie, żucie.

KARTA INNOWACJI

„Logoprymki w świecie mowy – rozwijanie funkcji prymarnych”.

I AUTOR I OSOBY WDRAŻAJĄCE INNOWACJĘ:

AUTOR INNOWACJI: MÓWIKOWO LOGOPEDIA KREATYWNA

OSOBA WDRAŻAJĄCA: MARIA OLSZAK

II TERMIN WPROWADZENIA I CZAS TRWANIA INNOWACJI:

Czas realizacji innowacji obejmuje rok szkolny 2024/2025 z możliwością jej kontynuowania w kolejnym roku szkolnym.

III MIEJSCE REALIZACJI / PLACÓWKA:

Innowacja będzie realizowana w Przedszkolu nr 49 ul. Śląska 35a, 80-379 Gdańsk. Zajęcia będą odbywać się w salach przedszkolnych.

IV ZAKRES (grupy):

Program innowacji „Logoprymki w świecie mowy – rozwijanie funkcji prymarnych” jest zgodny z koncepcją reformy oświatowej i mieści się w ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego, która w zakresie wspomagania rozwoju mowy przyjmuje, iż dziecko prezentujące gotowość szkolną:

- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego, posługuje się językiem polskim w mowie zrozumiałej dla dzieci i osób dorosłych, mówi płynnie, wyraźnie, rytmicznie, poprawnie wypowiada ciche i głośne dźwięki mowy, rozróżnia głoski na początku i końcu w wybranych prostych fonetycznie słowach;
- odpowiada na pytania, opowiada o zdarzeniach z przedszkola, objaśnia kolejność zdarzeń w prostych historyjkach obrazkowych, układa historyjki obrazkowe, recytuje wierszyki, układa i rozwiązuje zagadki;
- wykonuje własne eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom, nazywa je, tworzy żarty językowe i sytuacyjne, uważnie słucha i nadaje znaczenie swym doświadczeniom;

Treści programu realizowane będą w salach przedszkolnych placówki lub w gabinetach terapeutycznych przeznaczonych do tych celów. Innowacja adresowana jest do dzieci 4, 5 i 6-cio letnich. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć obowiązkowych raz w miesiącu jako element zajęć edukacyjnych. Zajęcia prowadzone w ramach innowacji prowadzone będą w warunkach dobrze znanych dzieciom, z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa. Zajęcia będą miały formę pracy grupowej (tj. z całą grupą przedszkolną). Czas trwania zajęć będzie na bieżąco dostosowywany do wieku i możliwości percepcyjnych dzieci, przyjmuje się, że zajęcia będą trwać do 30 minut.

V RODZAJ INNOWACJI:

Innowacja „Logoprymki w świecie mowy – rozwijanie funkcji prymarnych” jest innowacją metodyczną – programową opierającą się na założeniach terapii miofunkcjonalnej.

VI MOTYWACJA WPROWADZENIA INNOWACJI:

Innowacja „Logoprymki w świecie mowy” jest odpowiedzią na obserwacje dzieci w zakresie rozwoju ich funkcji prymarnych, rozwoju mowy i artykulacji, a także wynikiem rozmów z wychowawcami zaniepokojonymi wzrostem statystyk zaburzeń mowy w grupach dzieci przedszkolnych. Innowacja ta to także wyjście naprzeciw oczekiwaniom rodziców, co do poprawy jakości mowy ich dzieci, jak również sprostanie wymogom edukacyjnym zawartym w aktualnej podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Innowacja dedykowana jest tej grupie dzieci, u których rozwój mowy powinien być pod stałą obserwacją ze względu na występowanie czynników zaburzających prawidłowy przebieg czynności prymarnych. Są to dzieci:

- z przetrwałymi lub częstymi infekcjami górnych dróg oddechowych,
- z parafunkcjami w obrębie sfery orofacjalnej,
- z nieprawidłowym napięciem mięśniowym wynikającym z czynników anatomicznych lub środowiskowych,
- zaburzeniami pobierania i przetwarzania pokarmu,
- nadwrażliwościami lub niedowrażliwościami sfery orofacjalnej

VII OPIS INNOWACJI:

Innowacja „Logoprymki w świecie mowy – rozwijanie funkcji prymarnych” została opracowana w celu poprawy funkcjonowania dzieci w zakresie rozwoju czynności prymarnych i artykulacji, a także dla zwiększenia oddziaływań terapeutycznych, mających na celu skorygowanie lub usprawnienie przebiegu funkcji prymarnych u dzieci, jak też zapobieganiu występowania odstępstw od normy w tym zakresie.

GLÓWNYM CELEM INNOWACJI jest usprawnienie pracy narządów artykulacyjnych w połączeniu z poprawą rozwoju i przebiegu czynności prymarnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Kształtowanie u dzieci oddychania torem nosowym,
- Wywołanie i utrwalenie prawidłowej pozycji spoczynkowej języka,
- Poprawa sposobu połykania,
- Normalizacja napięcia mięśni mimicznych,
- Poprawa napięcia mięśniowego w ciele – budowanie stabilizacji centralnej,
- Zachęcenie dzieci do podejmowania aktywności ruchowych zmierzających do wzmocnienia mięśni i poprawy postawy ciała,
- Usprawnianie narządów mowy: usprawnianie mięśni języka, warg, policzków, żuchwy, podniebienia miękkiego,
- Rozwijanie koordynacji wzrokowo – ruchowej oraz prakcji,
- Przygotowanie dzieci do wywoływania normatywnie brzmiących głosek,
- Stymulowanie narządów artykulacyjnych dzieci do prawidłowej pracy,
- Niwelowanie w grupach dzieci nieprawidłowości w zakresie gryzienia i żucia,
- Upowszechnienie wiedzy wśród rodziców i nauczycieli na temat roli funkcji prymarnych w procesie nabywania mowy i rozwoju artykulacji.

VIII TREŚĆ INNOWACJI:

Podczas realizacji innowacji w trakcie zajęć prowadzone będzie 5 podstawowych grup ćwiczeń:

1. Nauka prawidłowego toru oddechowego.
2. Nauka prawidłowej pozycji spoczynkowej języka.
3. Reedukacja/ stymulacja prawidłowego przebiegu procesu połykania.
4. Praca na mięśniach mimicznych.
5. Stymulowanie prawidłowego przebiegu czynności gryzienia i żucia.

Harmonogram zajęć do realizacji:

1. Poznajemy się z Prymkami – zajęcia wprowadzające.
2. Jesienne oddychanie.
3. Zapachy lasu.
4. Andrzejkowe oddechowe czarowanie.

5. Mikołajkowe ćwiczenia językowe.
6. Języczek na balu karnawałowym.
7. Logoprymki na Walentynki.
8. Marcowa pogoda.
9. Wielkanocne zabawy z Prymkami.
10. Wiosenne smaki.
11. Mimkowe lato.

Przez okres trwania innowacji logopeda będzie prowadził rozmowy z wychowawcami na temat znaczenia i roli funkcji prymarnych dla rozwoju mowy, będzie instruował nauczycieli na temat skutecznych sposobów niwelowania nieprawidłowości w tym zakresie i podawał propozycje łatwych ćwiczeń stymulujących czynności prymarne. Wsparciem w tym zakresie zostaną także objęci rodzice przedszkolaków. Zostaną przygotowane infografiki dla rodziców, rozdawane w trakcie spotkań, zebrań, konsultacji, a także zostanie przygotowana i zaprezentowana gazetka informacyjna na temat istotnej funkcji prymarnych w rozwoju mowy i artykulacji.

IX METODY:

Profilaktyka logopedyczna zajmuje ważne miejsce w pracy logopedy przedszkolnego. Istotnym zadaniem profilaktyki logopedycznej jest uprzedzenie wystąpienia zaburzeń mowy oraz wczesne wykrycie nieprawidłowości w zakresie rozwoju mowy, w tym także funkcji prymarnych. możliwość zaburzeń u dzieci. Dzieci w wieku przedszkolnym najlepiej uczą się poprzez zabawę, ruch, doświadczanie i naśladowanie. W związku z tym niniejsza innowacja opiera swe założenia na następujących metodach i koncepcjach:

- Metody aktywizujące
- Pogadanki i opowiadania
- Logorytmika,
- Pedagogika zabawy (Klanza),
- Terapia miofunkcjonalna,
- Stymulacja polisensoryczna,
- Logopedia ortognatyczna,
- Ruch przy muzyce,
- Metoda Butlejki,
- Elementy jogi i medytacji.

Zajęcia odbywać się będą w sali dopasowanej gabarytowo do liczby uczestników. Podczas zajęć będą wykorzystywane zabawki do ćwiczeń oddechowych, materiały sensoryczne, piłki, woreczki gimnastyczne, szarfy, krążki oraz różnorakie elementy do ćwiczeń mioterapeutycznych. Zajęcia odbywać się będą cyklicznie raz w miesiącu.

X PRZEWIDYWANE EFEKTY:

Głównym celem zajęć prowadzonych w ramach innowacji „Logoprymki w świecie mowy – rozwijanie funkcji prymarnych” jest usprawnienie pracy narządów artykulacyjnych w połączeniu z poprawą rozwoju i przebiegu czynności prymarnych. W związku z tym spodziewanym efektem wprowadzenia innowacji będzie prawidłowy rozwój czynności prymarnych wśród uczestników zajęć. Ponadto po przeprowadzeniu innowacji zakłada się również zmniejszenie ilości zaburzeń miofunkcjonalnych wśród dzieci, poprawę funkcjonowania w zakresie przebiegu oddychania, połykania, gryzienia, żucia, zwiększenie świadomości własnego ciała wśród uczestników, wzmocnienie pracy mięśni, zwłaszcza mięśni mimicznych oraz wypracowanie u dzieci prawidłowej pozycji spoczynkowej języka. Przeprowadzenie innowacji w grupach przedszkolnych ma skutkować zmniejszeniem się ilości dzieci, które wymagać będą stałej terapii logopedycznej.

XI FINANSOWANIE:

Innowacja będzie realizowana w ramach pensum logopedy nie wymaga tworzenia dodatkowych płatnych godzin na realizację. Środki dydaktyczne do zajęć nie wymagają zabezpieczenia finansowego. Część materiałów potrzebnych do realizacji innowacji znajduje się na wyposażeniu placówki lub stanowi własność prywatną logopedy do użytku w placówce.

XII EWALUACJA:

Ewaluacja innowacji odbywać się będzie na podstawie:

- zapisów dokumentacji zajęć w dzienniku,
- obserwacji dzieci w trakcie zajęć i oceny ich zaangażowania,
- przeprowadzenia badania logopedycznego pod koniec trwania innowacji,
- ankiety przeprowadzonej na zakończenie zajęć wśród wychowawców i rodziców.

Szczegółowa analiza przeprowadzonych obserwacji oraz rozmów pozwoli ocenić stopień realizacji zamierzonych celów. Działania te pomogą wyciągnąć wnioski, zaplanować pracę i

ewentualnie zmodyfikować metody pracy. Podjęta zostanie także decyzja o ewentualnej kontynuacji innowacji:

XIII BIBLIOGRAFIA:

1. Wybrane techniki manualne wspomagające terapię ustno-twarzową, A. Regner,
2. Terapia miofunkcjonalna, A. Kittel,
3. Zaburzenia miofunkcjonalne w praktyce logopedycznej, A. Caban.
4. Dyslalia obwodowa diagnoza i terapia logopedyczna wybranych form zaburzeń, D. Pluta
– Wojciechowska,
5. Zabawy logopedyczne i nie tylko, E. Chmielewska,
6. Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat, R. Sprawka, J. Graban

LIST LOGOPEDY DO RODZICÓW

Droży Rodzice,

W ostatnim czasie obserwujemy znaczny wzrost liczby dzieci z wadami wymowy, wadami zgryzu, szeroko pojętymi trudnościami w zakresie rozwoju mowy. We współczesnej logopedii dominuje nurt, który każe patrzeć na dziecko całościowo, holistycznie. Takie podejście pozwala na szybsze i trafne znalezienie przyczyny nieprawidłowości artykulacyjnych. Jako logopedzi zwracamy szczególną uwagę na tak zwane funkcje prymarne, czyli czynności w obrębie twarzy, które poprzedzają pojawienie się mowy. Zalicza się do nich między innymi: ssanie, połykanie, oddychanie, gryzienie, żucie. Czynności te wpływają na późniejszy rozwój mowy, ponieważ mowa jest zjawiskiem wtórnym wobec wspomnianych funkcji. Dla prawidłowego rozwoju języka istotny jest prawidłowy przebieg funkcji prymarnych. W związku z powyższym zachęcam do przyjrzenia się, jak owe funkcje realizowane są przez Państwa dziecko. Zaburzenia czynności prymarnych, które mogą zaobserwować rodzice to między innymi:

- oddychanie przez dziecko torem ustnym,
- chrapanie, częste infekcje górnych dróg oddechowych,
- wady zgryzu, nieprawidłowe ustawienie zębów,
- otwarta jama ustna podczas spoczynku,
- ślinienie się,
- obniżona koncentracja, szybka męczliwość, niedotlenienie,
- wysuwanie głowy,
- wysoko wysklepione podniebienie,
- wsuwanie języka między zęby podczas wymowy,
- nieprawidłowe ustawienie języka w spoczynku, język za dolnymi zębami

Jeśli zauważycie Państwo, któryś z wymienionych objawów u swoich dzieci lub inne nieprawidłowości w rozwoju mowy skontaktujcie się z logopedą, który dokona diagnozy.

logopeda